

වී. ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ දශක ගණනාවක ඒකාධිකාරය අවසන් කරමින් 1981 දී සීනි ආනයනය කිරීම හා බෙද හැරීමේදී විශාල වශයෙන් සහභාගි වීමට පුද්ගලික අංශයට අවසර දෙන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලියේදී ආ.කො. දෙපාර්තමේන්තුවට යම් යම් ගැටළු වලට මුහුණ දීමටද සිදුවිය. සීනි ආනයන ක්‍රියාවලියෙහිදී කොළඹ උතුර සමුපකාර සමිතිය වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකළ අතර එය එම සමිතියේ පිරිවැටුම 1981 දී රුපියල් දශලක්ෂ 426 දක්වා වැඩි වීමට හේතු විය.

අප මෙසේ විමසිල්ලට ලක් කළ වසරේදී අභ්‍යන්තර වෙළෙඳාමේ සියළුම අංශ තුළ වෙළෙඳ තොරතුරු සේවාවක අවශ්‍යතාවය දැනී ගිය බව කිව හැක. වෙළෙඳ ආයතනවල තීරණ ගන්නාවුනට තොග පාලනය, ආනයන, ජාත්‍යන්තර මිල හා ඒවායේ උපනති, වෙළෙඳ පොළ තත්ත්වයන් හා ප්‍රමාණය ආදිය පිළිබඳව උපදෙස් සැපයිය හැකි එබඳු සේවයක් නිසැක යෙන්ම ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. රාජ්‍ය සංස්ථා වලින්, සමුපකාර සමිති වලින්, ආහාර කොම සාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් පමණක් නොව පුද්ගලික අංශයේද ක්‍රියාකාරිත්වයේ කාර්යක්ෂමතාවය වර්ධනය කිරීමට එවැන්නක් හේතු වනු ඇත.

සංචාරක ව්‍යාපාරය

සංචාරක ව්‍යාපාරය, පසුගිය දශකය තුළ දක්නට ලද ප්‍රවණතාවයන්ට අනුව 1981 වර්ෂයේදීද, විදේශ විනිමය උපයන හා සේවා නියුක්තිය සලසන වැදගත් මූලයක් ලෙසට තවදුරටත් පැවතුණි.

පසුගිය වර්ෂයට වඩා සියයට 15 ක වර්ධන වේගයක් දක්වමින් 1981 වර්ෂය තුළ මුළු සංචාරක පැමිණීම් 3,70,742 ක් විය. කෙසේ වුවද, පසුගිය වසර පහ තුළ වූ වර්ධනය හා සැසඳීමේදී 1981 වර්ෂයේ සංචාරක පැමිණීමවල වර්ධන වේගයෙහි කැපී පෙනෙන අඩු වීමක් පෙනුණි. සංක්‍රාමික මගීන් හැර නැවත මගීන් සහ පැය 24 ට වඩා අඩු නාවකාලික කාලයක් තුළ රැඳෙන සංචාරකයන්ගේ ප්‍රමාණය පසුගිය වර්ෂයේ ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 10 ක අඩු වීමක් පිළිබිඹු කරමින්, 1981 වර්ෂයේදී 7,737 ක් විය.

1.28 සංඛ්‍යා සටහන

සංචාරක ව්‍යාපාරය පිළිබඳ සංඛ්‍යා ලේඛන 1980-1981

ශීර්ෂය	1980	1979 ට වඩා 1980 % වෙනස	1981	1980 ට වඩා 1981 % වෙනස
1. සංචාරක පැමිණීම් ..	321,780	28.6	370,742	15.2
2. පැය 24 ට අඩු කලකට රචනුළ රැඳෙන විදේශික මගීන්ගේ පැමිණීම් ..	8,636	55.2	7,737	- 10.4
3. සංචාරක දින (රාත්‍රී) ගණන (දහස්) ..	3,548	27.7	4,000*	12.7
4. සංචාරකයින්ගෙන් දළ ලැබීම් ..				
4.1 රුපියල් දශ ලක්ෂ ..	1,830.3	51.3	2,500.0*	36.6
4.2 එ. ජ. ඩොලර් දශ ලක්ෂ ..	110.7	42.5	129.9	17.3
4.3 වි. ගැ. හි. ඒකක දශ ලක්ෂ ..	85.1	41.6	110.3	29.6
5. පැමිණීමේ අරමුණ අනුව සංචාරකයින්ගේ ගණන ..				
5.1 විනෝදය ..	291,996	28.5	331,638	13.6
5.2 ව්‍යාපාරික කටයුතු ..	19,332	43.6	23,540	21.8
6. කලාප අනුව පැමිණීම් ගණන ..				
6.1 බටහිර යුරෝපය ..	215,650	32.1	245,190	13.7
6.2 ආසියාව ..	72,022	28.2	87,894	22.0
6.3 උතුරු ඇමෙරිකාව ..	15,408	10.5	16,554	7.4
7. මුළු සේවා නියුක්තිය ..	47,900	10.3	52,800*	10.2
7.1 සෘජු ..	19,878	7.6	22,000*	10.7
7.2 වක්‍ර ..	28,022	12.4	30,800*	9.9

* ඇස්තමේන්තු කරන ලද සංඛ්‍යා

මූලය: ලංකා සංචාරක මණ්ඩලය.

සංචාරක පැමිණීම පිළිබඳව වඩා යෝග්‍ය මිණුම් දක්වමින් වන සංචාරකයන් රට තුළ ගත කරන දින ගණන, 1981 දී සියයට 13 ක වාර්ෂික වර්ධන වේගයක් දක්වමින් දශ ලක්ෂ 4 ක් බවට පත් විය. එහෙත්, විමසුමට ලක් කරන වර්ෂයේ සංචාරක දින ගණනේ වර්ධන වේගය පසුගිය වර්ෂ පහ තුළ දක්නාලද එම වේගයට වඩා අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළේය. ඒ අනුව, 1980 දී දින 11.0 ක් ලෙස පැවති සංචාරකයකු දිවයිනේ ගත කරන සාමාන්‍ය දින ගණන 1981 දී, 10.8 දක්වා පහත වැටිණි.

නවාතැන්, ආහාර පාන, ගමනා ගමන, විවිධ භාණ්ඩ මිලට ගැනීම් හා විනෝදනම්ක කටයුතු සඳහා සංචාරකයන් කරනු ලබන වියදම්වලින් ද සමන්විත වූ සංචාරක ව්‍යාපාරයේ මුළු ඉපැයීම්, විමසුමට ලක් කරන වර්ෂයේදී, රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,500 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත¹. පසුගිය වර්ෂයේ ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 36 ක වර්ධනයක් එයින් පිළිබිඹු විය. සංචාරක ව්‍යාපාරයෙන් ලැබූ දළ ඉපයීම්, ඇමරිකානු ඩොලර් වශයෙන් සියයට 17 ක වර්ධනයක් පෙන්නවමින්, දශ ලක්ෂ 130 ක් වූ අතර, විශේෂ හැර ගැනීමේ අයිතීන් අනුව, එහි වටිනාකම 1980 පැවති දශ ලක්ෂ 85 සිට සියයට 30 ක වර්ධනයක් දක්වමින් 1981 දී, දශ ලක්ෂ 110 ක් විය.

මෙතෙක් ප්‍රධාන වෙළෙඳපොළ වූ බටහිර යුරෝපය 1981 දී ද, සංචාරක පැමිණීමවලින් සියයට 66 කට හිමිකම් කියමින් වෙළෙඳපොළේ නායකත්වය දිගටම පවත්වා ගැනීමට සමත් විය. පසුගිය වර්ෂයට වඩා සියයට 2 ක වර්ධනයක් පෙන්නවමින් දෙවන ප්‍රධාන වෙළෙඳපොළ බවට පත් වූ ආසියාව මුළු සංචාරක පැමිණීමවලින් සියයට 24 ක් නිරූපණය කළේය. පසුගිය වර්ෂයේදී මෙන් මුළු සංචාරක පැමිණීමවලින් සියයට 4 ක් උතුරු අමෙරිකානු වෙළෙඳ පොළෙන් විය.

1981 දී ද සංචාරකයන් මෙරටට පැමිණීමේ මූලික පරමාර්ථය ලෙස තවදුරටත් මුල් තැන ගත්තේ විනෝදශ්වාදය ලැබීමය. මෙම වර්ෂයේ පැමිණි මුළු සංචාරකයන්ගෙන් 3,31,638 ක්ම විනෝදශ්වාදය පරමාර්ථ කොට පැමිණීමෙන් මේ බව සනාථ වේ. මේ අනුව, විනෝදශ්වාදය පතා වූ පැමිණීම් මුළු පැමිණීමවලින් සියයට 90 ක් පිළිබිඹු කළ අතර, ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව මුළු ගණනින් සියයට 4 ක් ලෙස දිස් විය. 1981 දී විනෝදශ්වාදය පතා පැමිණි අයගේ වර්ධන අනුපාතය මුළු සංචාරක දින ගණනේ වර්ධන අනුපාතය හා අනුකූලතාවයක් දක්වමින් සියයට 14 ක්වූ අතර ව්‍යාපාරික අරමුණු සඳහා වූ පැමිණීම් සියයට 22 කින් ඉහළ නැඟුණි.

විදේශ විනිමය ඉපයීමේ සාධකයක් ලෙස සංචාරක ව්‍යාපාරයේ වැදගත්කම ගෙවුම් තුලන සංඛ්‍යා දත්තයන් දෙස බැලීමෙන් පෙනේ. 1975 දී සේවා ගිණුමේ ලැබීමවලින් සියයට 22 ක් වූ සංචාරක ඉපයීම්, 1980 දී සියයට 35 ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර 1981 දී සියයට 39 දක්වා තවදුරටත් වැඩි විණි. 1980 දී මෙරට විදේශ විනිමය ඉපයීමේ මාර්ග අතුරින් හතරවන වැදගත් ස්ථානයට පත් වූ සංචාරක ව්‍යාපාරය, 1981 දී පස් වන ස්ථානය හිමිකර ගනී.

රජයේ රැකියා සැපයීමේ ප්‍රයත්නයට සතුටුදායක ලෙස සහයෝගය දක්වමින් සංචාරක ව්‍යාපාරය මගින් 1981 වර්ෂයේදී 52,800 දෙනෙකුට රැකියා මාර්ග උත්පාදනය කරනු ලැබුණි. මෙය පසුගිය වර්ෂය හා සසඳන කල සියයට 10 ක වැඩි වීමක් පෙන්නවිය. සංචාරක අංශය මගින් සැපයුන මුළු රැකියා ප්‍රමාණයෙන් 22,000 ක් සෘජු ලෙස ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධ වූ රැකියා වූ අතර වක්‍ර ලෙස ඊට සම්බන්ධ වූ රැකියා ප්‍රමාණය 30,800 ක් ලෙස ගණන් බලා ඇත. මේ අනුව, 1981 දී සංචාරක ව්‍යාපාරය නිසා සෘජු වශයෙන් හට ගත් රැකියා සංඛ්‍යාව පසුගිය වර්ෂය හා සසඳන කල වඩාත් ඉහළ වේගයකින් වර්ධනය වී ඇත.

ගෙවුම් තුලනය

1981 දී ගෙවුම් තුලන තත්ත්වය සැලකිය යුතු දියුණුවක් පෙන්නුම් කළේය. මෙම වර්ධනයට තරමක් දුරට හේතු වූයේ අනුගමනය කරන ලද යෝග්‍ය වූ ඉල්ලුම් පාලන සහ නම්‍ය විනිමය අනුපාතික ප්‍රතිපත්තීන් ය. විනිමය අනුපාතිකයේ ඇති වූ වෙනස්වීම්, රාජ්‍ය අංශයේ වියදම් වර්ධනය කපාහැරීම සහ මූල්‍ය පාලන ප්‍රතිපත්ති යන සියල්ලම වර්ෂය තුළ දී රටට ගලා ආ ආනයන වල වර්ධන වේගය අඩු කරලීමට උපකාරී විය. මෙසේ ආනයන වර්ධන වේගය අඩුවීම සමඟ අපනයන ඉපැයීම්වල ඇති වූ පැහැදිලි වැඩිවීම් වෙළඳ ශේෂයේ හිඟය පාලනය කළහැකි මට්ටමක පවත්වා ගෙන යාමට උපකාරී විය. 1980 වර්ෂය සමඟ සසඳන කල පවුටු වෙළඳ ශේෂ හිඟයට අමතරව විශාල වශයෙන් සංක්‍රාම ගලා ඒම ජංගම ගිණුමෙහි හිඟය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීමට හේතු විය. අතින් අතට විදේශීය ණය, සෘජු ආයෝජන

1. සංචාරක මණ්ඩලය විසින් කරන ලද ඇස්තමේන්තු.